

LAUSUNTO

Helsinki 1.7.2022

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Viite: VN/813/2021; STM005:00/202

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle mielenterveyslain muuttamisesta

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry on valtakunnallisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen kattojärjestö. SOSTE on sosiaali- ja terveyspoliittinen vaikuttaja ja asiantuntijajärjestö, joka rakentaa sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksiä yhteistyössä jäsenyhteisöjensä kanssa. SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n varsinaisina jäseninä on yli 240 valtakunnallista sosiaali- ja terveysalan järjestöä ja yhteistyöjäsenenä yli 70 muuta sosiaali- ja terveysalan toimijaa.

Lisätietoja:

erityisasiantuntija Mirjami Tran Minh, mirjami.tran@soste.fi, puhelin 040 7040226.

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Vertti Kiukas
pääsihteeri

SOSTE

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
SOSTE Finlands social och hälsa rf
SOSTE Finnish Federation for Social Affairs and Health

www.soste.fi

Lausunto:

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry kannattaa ehdotettua hallituksen esitystä mielenterveyslain muuttamisesta.

SOSTE pitää perusteltuna tahdosta riippumattomassa psykiatrisessa hoidossa olevien potilaiden oikeusturvan parantamista edellyttämällä kirjallisen päätöksen tekemistä säännöllisestä psykiatrisesta lääkehoidosta silloin, kun potilas vastustaa lääkehoitoa tai kun potilaan tahdosta ei saada selvyttä.

Esitys vahvistaa potilaan oikeuksia tahdonvastaisessa säännöllisen lääkehoidon määräämisessä. On myös perusteltua jättää akuuttitilanteet esityksen ulkopuolelle.

On kuitenkin huomioitava, että lakimuutos koskee vain hyvin rajattuja tilanteita eikä vaikuta muuhun terveydenhuollon toimintaan.

Itsemääräämisoikeuksien rajoittamista koskevan lainsäädännön uudistamista on odotettu jo vuosia. Potilaan ja sosiaalihuollon asiakkaan perusoikeuksien rajoittamista koskeva lainsäädäntö on puutteellista eikä vastaa perustuslain tai kansainvälisten sopimusten vaatimuksia. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden oikeusturvassa on aukkoja, ja henkilöstö joutuu toimimaan käytännön tilanteissa epäselvin valtuuksin. Tarvitsemme siis Suomessa säädöspohjan myös vanhusten ja somaattisten sairauksien hoidossa ja hoivassa tarvittavien pakkotoimien ohjaamiseksi.